

V
2

N - 13407

R - 6714

A.T.V.
5152

CRISTAUAREN

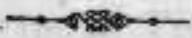
DOTRIÑA

AITA ASTETEC ERDARAZ

ARGUITARA EMANA,

ETA

GUIPUZCOACO ABCIPRESTAZGO NAGUSICO APAI-
CEN BATZARRE EDO CONGREGACIOAC 1855-
GARREN URTEAN ERABAQUI ZUAN BECELA,
BERRIRO EUSKARARA ITZULIA.

VITORIAN:

MATEO SANZ-EN MOLDIZTEGUIAN.
1867-garren URTEAN.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

RESEARCH REPORT

NUMBER 100

BY

1950

CHICAGO, ILLINOIS

VITORIA 9 de Enero de 1867.

Por cuanto de órden nuestra ha sido examinado el *Catecismo* del P. Astete, traducido al vascuence por una comision del Clero de Guipúzcoa; y siendo favorable y grandemente satisfactoria la censura que esta obra ha merecido, damos nuestra licencia para su impresion y publicacion; y mandamos que este nuestro decreto sea estampado en el primer fóllo de cada uno de los ejemplares.=DIEGO MARIANO, *Obispo de Vitoria*.

Así lo decretó y firmó su Excelencia Ilustrisima, el Obispo mi Señor, de que certifico.=JUAN TORNERO, *Secretario*.

**Esta nueva traducción
es propiedad.**

ITZAURREA.

Iracurle euscalduna: Dotriñaco liburucho au iriquitzean, ez dezazula uste ez dan gauzaren bat. Zuc aurtasunetic icasi cenduan dotriña bera da. Lengo liburuchoan erdaraz ceuden itz asco euscaraz ipintzea, eta an demborarequin guertatu diran utseguiteac zucentzea, orra certara datorren zure oneraco esqueintzen zatzun lan berri au. Artzazu, bada, liburucho au gogo onez: icasi ezazu ongui: eguizu contuz berac esaten duana, eta zaude seguru era orretan irichico dezula mundu onetaco eta besteco zoriona.

Jesu-Cristo ill zan gugatic,
Justua peccatariaegatic.

Nere Jesus ona Zu
Gurutze orretan,
Nigatic illa neque
izugarrietan:
?Eta ni beti nere

Griña gaiztoetan?...
¿Nola ez-da negarric
Nere beguetan?
¿Nola ez naiz ni illtzen
Damuz bat batetan?

etorrico da biciac eta illac juzgatzera.
Sinisten det Espiritu Santuagan: Eliza
Santa Catolica: Santuen Comunioa: pe-
catuen barcacioa: araguiaren piztutzea:
bicitza beticoa. Amen.

ARTICULU FEDECOAC

DIRA AMALAU.

Lenengo zazpiac dagozquio Jaungoicota-
sunari, eta beste zazpiac gure Jaun
Jesu-Cristo, Jaungoico eta guizon
eguiazcoaren Guizatasun santuari.

*Jaungoicotasunari dagozquio-
nac dira oec.*

Lenengoa, sinistea Jaungoico gucziz pode-
roso bacar balegan.

Bigarrena, sinistea dala Aita.

Irugarrena, sinistea dala Semea.

Laugarrena, sinistea dala Espiritu San-
tua.

Bostgarrena, sinistea dala Criadorea.

Seigarrena, sinistea dala Salvatzallea.
Zazpigarrena, sinistea dala Gloria-ema-
llea.

*Guizatasun Santuari dagozquio-
nac dira oec.*

Lenengoa, sinistea Jesu-Cristo gure Jau-
na, guizona danez, sortua izan zala
Espiritu Santuaren obraz eta graciaz.

Bigarrena, sinistea jayo zala Santa Ma-
ria Virginiagandic, zalaric au Virginiã
aurguitea baño len, aurguitean eta
aurguitea ezquero.

Irugarrena, sinistea artu cituala eriotza
eta pasioa gu peccatarioc salvatzea-
gatic.

Laugarrena, sinistea jachi zala infernue-
tara, eta aren etorrera santuaren zai
cenden guraso santuen animac alera
cituala.

Bostgarrena, sinistea piztu zala illen ar-
tetic irugarren egunean.

Seigarrena, sinistea igo zala Cernetara,
eta dagoala jarriric Jaungoico Aita
guciz poderosoaren alde escuitic.

Zazpigarrena, sinistea etorrice dala bi-
ciac eta illac juzgatzera; au da: onai
ematera gloria, ceren aren Manda-
mentu santuac gorde cituen, eta gaiz-
toai pena belicoa, ceren gorde etzi-
tuen.

AITA GUREA.

Aita gurea Ceruetan zaudena, santifi-
catua izan bedi zure icena: betor guga-
na zure erreinua: eguin bedi zure bo-
rondatea nola Ceruan, ala lurtean.
Egun iguzu gure egunoroco oguia: eta
barcaeguizquigulzu gure zorrac, gure gu-
re zordunai barcatzen diegun becela:
eta ezgaitzatzula utzi tentacioan erorten:
baicic libra-gaitzatzu gaitzetic. Amen.

AVE MARIA.

Agur Maria, graciaz betea, Jauna da
zurequin, bedeincatua cera zu andre gu-
cien artean, eta bedeincatua da zure sa-
beleco frutua Jesus. Santa Maria, Jaun-
goicoaren Ama, erregutu ezazu gu pe-

catarioegatic orain eta gure eriotzaco orduan. Amen. (*)

SALVEA.

Agur Erreguina, misericordiazco Ama, bicitza, gozotasun eta gure esperanza, agur. Zure deyez gaude Evaren hume desterratuoc. Zugana gaude suspirioz, sentimentuz eta negarrez, negarrezco lecu onetan. Ea bada, bitarteco gurea, itzuli itzatzu gugana zure begui misericordiazco oriee, eta destierro onen ondoren eracutsi eguiguzu Jesus, zure sabeleco frutu bedeincatua. ¡O biotz be-
raa! ¡O erruquitsua! ¡O Maria Virgina gozoa! Erregutu ezazu gugatic, Jaungoi-

---

(*) Gloria, Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in secula seculorum. Amen. Au ez dacar Dotriñaco liburuchoc; haña esan oi da, eta latiñ orree esan nai du: Gloria Aitari, eta Semeari, eta Espiritu Santuari. Asieran zan beela, eta oraiñ eta beti, eta seculati secula. Amen.

coaren Ama Santa, Cristoren promesen
diña eguin gaitecen.

JAUNGOICOAREN LEGUECO

AGUINTEAC EDO MANDAMENTUAC DIRA AMAR.

Lenengo irurac dagozquio Jaungoicoa-
ren onrari, eta beste zazpiac projimoaren onari.

Lenengoa, Jaungoicoa amatzea gauza
gucien gañean.

Bigarrena, aren icen santuaz juramentu
alperric ez eguita.

Irugarrena, jaiegunac santificatzea.

Laugarrena, Aita eta Ama onratzea.

Bostgarrena, inor ez illtzea.

Seigarrena, araguizeo pecaturic ez egui-
tea.

Zazpigarrena, ez oslutzea.

Zortzigarrena, testimonio falsoric ez ja-
solzea, eta guezurric ez esatea.

Bederatzigarrena, zure projimoaren
emazteric ez deseatzea.

Amargarrena, besteren ondasunic ez
guticialtea.

Amar Mandamentu oec sartzen dira bitan: Jaungoicoa servitzean, eta amatean gauza gucien gañean, eta zure projimoa zure burua becela. Amen.

CRISTAU DOTRIÑAREN

DECLARACIOA EDO AZALDURA GALDE ETA ERANZUTEEN BIDEZ.

Galdetzen det: ¿Cristaua cera?

Eranzuten det: Bai, Jaungoicoaren graziaz.

G. Cristauaren icen ori, norgandic izan cenduan?

E. Cristo gure Jaunagandic.

G. Cer esan nai du Cristauac?

E. Cristoren guizona.

G. Cer aditzen dezu Cristoren guizonaz?

E. Jesu-Cristoren fedea duan guizona, ceña profesatu zuan bataioan, eta dagoana aguinduric aren servicio santura.

G. Cein da Cristauaren señailea?

E. Gurutze santua.

- G. Cergatic?
- E. Cergatic dan Cristo gurutziltzatuaren figura edo iduria, bada gurutzean erredimitu guinduan.
- G. Cembat modulan eguiten du Cristauac señalear?
- E. Bitan.
- G. Ceññ dira?
- E. Ciñatzea eta santiguatzea.
- G. Cer gauza da ciñatzea?
- E. Eguita iru gurutze escuico escuaren aurreneco beatzarequin: lenengoa becoquian; bigarrena aoran; irugarrena bularretan, itzeguiten dala Jaungoico gure Jaunarequin.
- G. Ea nola?
- E. Gurutze santuaren † señaleargatic, gure † etsaietatic libra-gaitzatzu, † gure Jauna eta Jaungoicoa.
- G. Cergatic ciñatzen cera becoquian?
- E. Jaungoicoac libra-gaitzan pensamentu gaiztoetatic.
- G. Cergatic aoran?
- E. Jaungoicoac libra-gaitzan itz gaiztoetatic.

G. Cergatic bularretan?

E. Jaungoicoac libra-gaitzan obra eta deseo gaiztoetatic.

G. Cer gauza da santignatzea?

E. Eguitea gurutze bat escuico escuaren beatz biacquin, becoquitic bularretaraño, eta sorbalda ezquerrecotic escuicoraño, deitzen zayola Trinitade edo Irutasun gucziz Santuari.

G. Ea nola?

E. Aitaren, eta Semearen, † eta Espiritu Santuaren icenean. Amen.

G. Noiz eguin bear dezu señale au?

E. Obra onen bat asitzen degun guczian, edo arquitzen gueranean premia, tentacio, edo peligroren batean; batezere oetic jaiquitzean, echetic irtetean, Elizan sartzean, jateracoan eta lotaracoan.

G. Cergatic orrembeste bider?

E. Cergatic dembora eta lecu guczietan gure etsaiac erasotzen digüen, eta perseguitzen gaituen.

G. Cer etsai dira oriec?

E. Demonioa, Mundua eta Araguaia.

G. Beraz badu gurutzeac virtutea elsaí orien contra?

E. Bai, Jauna.

G. Nondie du gurutzeac virtute ori?

E. Anche ventzitu citualaco Cristoc et-sai oriee bere eriotzarequin.

G. Gurutzea adoratzen dezunean, nola esaten dezu?

E. Adoratzen eta bedeincatzen zaitugu, Cristo, cergatic zure gurutze santuaz erredimitu cenduan mundua.

CRISTAU-DOTRIÑAREN

PARTICIOA EDO BEBECIERA.

Cristaua nola ceran icusi degu Cristauaren icenetic, eta señaletic. Baña orain esan-zadazu:

G. Cembat gauza jaquin bear ditu Cristauac ezagüerara, edo uso arrazoiz-cora datorrenean?

E. Lau gauza.

G. Cein dira?

E. Jaquitea cer sinistu bear duan, cer escatu bear duan, cer eguin bear duan eta cer artu bear duan.

- G. Nola jaquingo du cer sinistu bear duan?
- E. Jaquiñarequin Credo, edo Articulo fedecoac.
- G. Nola jaquingo du cer escatu bear duan?
- E. Jaquiñarequin *Aita gurca*, eta Elizarren beste oracioac.
- G. Nola jaquingo du cer eguin bear duan?
- E. Jaquiñarequin Jaungoicoaren Legueco Mandamentuac, Eliza Ama Santarenac eta obra misericordiazcoac.
- G. Nola jaquingo du cer artu bear duan?
- E. Jaquiñarequin Eliza Ama Santaren Sacramentuac.

CRISTAU-DOTRIÑAREN

LENENGO PARTEA, CEÑEAN AZALTZEN EDO
DECLARATZEN DIRAN CREDOA ETA ARTICULU
FEDECOAC.

- Lenengora gatocela, esazu: Norc esan zuan Credo?
- E. Apostoluac.
- G. Certaco?

- E. Fede Santa guri adierazotzeco.
G. Eta zuc certaco esaten dezu?
E. Cristauec degun Fede au aitortzeco.
G. Cer gauza da Fedea?
E. Icusi ez deguna sinistea.
G. Icusi cenduan zuc Jesu-Cristo jayotzen?
E. Ez, Jauna.
G. Icusi cenduan illtzen edo Ceruetara igotzen?
E. Ez, Jauna.
G. Sinisten dezu?
E. Bai, Jauna, sinisten det.
G. Cergatic sinisten dezu?
E. Cergatic Jaungoico gure Jaunac ala aguertu duan, eta Eliza Ama Santac onela eracusten digun.
G. Cer gauza dira Cristaunac becela dituzunac, eta sinisten dituzunac?
E. Erromaco Eliza Santac dituanac eta sinisten dituanac.
G. Cer gauza dira zuc eta arc dituzuenac, eta sinisten dituzuenac?
E. Articulu fedecoac, batezere Credoan dauden becela.

G. Cer gauza dira Articulo fedecoac?

E. Dira Fedeco Misterioric andienac eta lenenac.

G. Certaco dira Articulo fedecoac?

E. Jaungoico gure Jaunaren eta Jesu-Cristo gure Erredentorearen ezagüera banaró emateco.

G. Nor da Jaungoico, gure Jauna?

E. Da esan edo pensatu al-ditequean gauzaric garayena eta miragarriena: Jann bat cáburic gabe ona, poderosa, jaquintsua, justua, gauza gucien asiera eta acabera.

G. Trinidad e do Irutasun guciz santua nor da?

E. Da Jaungoicoa bera, Aita, eta Semea, eta Espiritu Santua; iru Persona baná diranac, eta Jaungoico eguiazco bazar bat.

G. Aita Jaungoicoa da?

E. Bai, Jauna.

G. Semea Jaungoicoa da?

E. Bai, Jauna.

G. Espiritu Santua Jaungoicoa da?

E. Bai, Jauna.

G. Iru Jaungoico dira?

E. Ez, baicic Jaungoico eguiazco bazar bat.

G. Aita Semea da?

E. Ez, Jauna.

G. Espiritu Santua da Aita edo Semea?

E. Ez, Jauna.

G. Cergatic?

E. Cergatic Personac diran baná, Jaungoico eguiazco bazar bat bada ere.

G. Nola da Jaungoicoa guciz poderosoa?

E. Cergatic bere podere bazarrez eguiten duan nai duan gucia.

G. Nola da Criadorea?

E. Cergatic ecerezetic eguin cituan gauza guciac.

G. Nola da Salvatzallea?

E. Cergatic ematen duan gracia, eta barcatzen dituan pecatuac.

G. Nola da Jaungoicoa Gloria-emallea?

E. Cergatic ematen dion gloria aren gracion irauten duanari.

G. Jaungoicoac badu gorputzaren idurric, edo figuraric gue becela?

- E. Jaungoicoa dan aldetic, ez; cergatic dan espiritu utsá; baña bai guizona dan aldetic (*).
- G. Iru Persona Jaungoicozcoetatic, ceñ eguin zan Guizon?
- E. Bigarrena, ceña dan Semea.
- G. Aita eguin zan Guizon?
- E. Ez, Jauna.
- G. Espiritu Santua, eguin zan Guizon?
- E. Ez, Jauna.
- G. Ceñ bada?
- E. Semea bacarric, ceñari Guizon eguñic deritza Jesu-Cristo.
- G. Beraz orrela, nor da Jesu-Cristo?
- E. Da Jaungoico biciaren Semea, Gui-

(*) Eranzuera ori illuncho dago, eta ara emen nola aditu bear dan.

G. Jaungoicoac badu gorputzaren iduriric edo figuraric guc becela?

E. Ez; Jaungoicoa espiritu utsa da; eta ala ez du gorputzaren iduriric, ez figuraric.

G. Jesu-Cristoc badu gorputzaren iduriric edo figuraric guc becela?

E. Jaungoicoa dan aldetic, ez; cergatic dan espiritu utsa; baña bai guizona dan aldetic.

zon eguin zana gu erredimitzeagatic,
eta guri nola bici eracusteagatic.

G. Cer esan nai du Jesusec?

E. Salvatzallea edo Libratzallea.

G. Certatic salvatu, edo libratu guin-
duan?

E. Gure pecatutic eta demonioaren
mendelic.

G. Cer esan nai du Cristoc?

E. Ungitua.

G. Certaz izan zan ungitua?

E. Espiritu Santuaren graciaz eta doaiatz.

G. Cristo gure Jauna nola izan zan sor-
tua, eta jayo zan Virgiña zan Ama-
gandic?

E. Eguiten zuala Jaungoicoac obra mi-
rariz bete bal.

G. Aren Ama guero beti Virgiña bicitu
zan?

E. Bai, Jauna, beti beti.

G. Cergatic nai izan zuan Cristo gure
Jaunac ill gurutzean?

E. Gu pecatutic, eta eriotzatic libra-
tzeagatic.

G. Cristo gure Jauna ill ezquero ja-

chi zan infernu artzaz, cer aditzen dezu?

E. Ez condenatuen lecura, baicie limbora justuac ceudenera.

G. Nola jachi zan?

E. Anima Jaungoicotasunari unituric edo baturic.

G. Eta aren gorputza nola guelditu zan?

E. Jaungoicotasunarequin berarequin unituric.

G. Nola piztu zan illen artelic irugarren egunean?

E. Biurtzen cirala alcargana aren gorputz eta anima gloriosoa, inoiz ez gueyago illtzeco.

G. Nola igo zan Ceruetara?

E. Bere berezco virtutez.

G. Cer da jarriric egotea Aita Jaungoicoaren alde escuilic?

E. Aitac aimbat gloria izatea Jaungoicoa danez, eta Guizona danez, beste inore baño gueyago.

G. Noiz etorrico da biciac eta illac juzgatzera?

E. Munduaren azquenean edo acabarán.

- G. Eta ill guciac piztu bearrac dira orduan?
- E. Bai, Jauna, izan cituen gorputzacquin eta animacquin beracquin.
- G. Cer sinisten dezu esaten deznanean sinisten det Santuen Comunioa?
- E. Cristau fielac duela parte besteen animaco ondasunetan, gorputz bat beraren parteac becela, ceña dan Eliza.
- G. Ceñ da Eliza?
- E. Da Cristau fielen batasuna, edo Congregacioa, ceñaren burua dan Aita Santua.
- G. Nor da Aita Santua?
- E. Da Erromaco Apaiz nagusia, Cristo-
ren Ordecoa lurrean, ceñari gucioc gauden obligatuac obedecitzera.
- G. Credoac eta Articulu fedecoaz gañera, sinisten dezu beste gauzaric?
- E. Bai, Jauna, Eseritura Sagraduan dagoan gucia, eta Jaungoicoac bere Elizari aguerturic daucan gucia.
- G. Cer gauza dira oriec?
- E. Ori ez galde niri, ezjaquiña naizan oni. Eliza Ama Santac baditu Mai-

suac erantzuten jaquingo duenac.
M. Ongui diozu eracusleai dagoquiela
eta ez zuri, fedeco gaucetan luceago
contu ematea. Asco da zureztat Arti-
culuen contu ematea, Credoan dau-
den becela.

CRISTAU-DOTRIÑAREN

BIGARREN PARTEA, GEÑEAN AZALTZEN EDO
DECLARATZEN DAN CER ESCATU BEAR DAN,
ETA ELIZA AMA SANTAREN ORACIOAC.

Icusi degu nola daquizon sinistu bear
dezuna, eta da lenengoa: gatocen bi-
garrenera, ceña dan escatu bear da-
na. Esazu: Nore esan zuan Aita gurea?

E. Jesu-Cristoc.

G. Certaco?

E. Oracio eguiten guri eracusteco.

G. Cer gauza da Oracio eguitea?

E. Da Jaungoicoagana biotza jasotzea,
eta mesedeac ari escatzea.

G. Aita gurea esaten dezuncan, nore-
quin itzeguiten dezu?

- E. Jaungoico gure Jaunarequin.
G. Non dago Jaungoico gure Jauna?
E. Lecu gucian, batezere Ceruelan eta Aldareco Sacramentu guciz Santuan.
G. Cein da oracioetan onena?
E. Aita gurea.
G. Cergatic?
E. Cergatic Apostoluac escatuta esan zuan Jesu-Cristoc bere aotic.
G. Cergatic gueyago?
E. Cergatic dituan zazpi escari edo peticio caridade gucian eguinac.
G. Cein dira?
E. Lenengoa, santificatua izan bedi zure icena.
G. Cer escatzen dezu escari orretan?
E. Jaungoicoaren icena izan dedilla eza gutua eta onratua mundu gucian.
G. Cein da bigarrena?
E. Betor gugana zure erreina.
G. Cer escatzen dezu escari orretan?
E. Erreina dezala Jaungoicoac gure animalan emen lurrean graciaz, eta guero eman dizagula Gloria.
G. Cein da irugarrena?

E. Eguin bedi zure borondatea nola Ceruan ala lurrean.

G. Cer escatzen dezu escari orretan?

E. Eguin dezagula Jaungoicoaren borondatea lurrean gaudenoc, zorionecoac Ceruan eguiten duen becela.

G. Cein da laugarrena?

E. Egun iguzu gure egunoroco oguia.

G. Cer escatzen dezu escari orretan?

E. Eman dizagula Jaungoicoac gorputzari dagoquion mantenua, eta animarentzat graciaren mantenua espirituala eta Sacramentuac.

G. Cein da bostgarrena?

E. Barca eguizquigutzu gure zorrac, gure gure zordunai barcatzen diegun becela.

G. Cer escatzen dezu escari orretan?

E. Barca-deguizquigula Jaungoicoac gure pecatuac, gure barcatu diegun becela agraviatu gaituenai, eta gaizqui eguin diguenai.

G. Cein da seigarrena?

E. Ez gaitzatzula utzi tentacioan erorten.

- G. Cer escatzen dezu escari orretan?
E. Jaungoicoac ez-gaitzala utzi pecatuan erori-erazotzeco deabruac dacaizecun pensamentu gaizto eta tentacioetan erorten, eta ez oriei lecu ematen.
- G. Cein da zazpigarrena?
E. Baicic libra-gaitzatzu gaitzetic.
- G. Cer escatzen dezu escari orretan?
E. Jaungoicoac libra-gaitzala animaco eta gorputzeco gaitz eta peligro gucietatic.
- G. Baña cergatic esaten dezu asieran Aita gurea Ceruelan zaudena?
E. Jaungoicoagana biotza jasotzeco, eta ari escatzeco humiltasunarequin eta confianzarequin.
- G. *Amen*, azquenean diozun itz arc, cer esan nai du?
E. Ala izan dedilla.
- G. Cer oracio batezere esaten diozcatzu gure Señora Maria Virgñari?
E. Ave Maria eta Salvea.
- G. Nore esan zuan Ave Maria?
E. San Gabriel Aingueruac gure Señora

Maria Virgiñari agur eguitera etorri zanean. (*)

G. Norc esan zuan Salvea?

E. Eliza Ama Santac dauca artua.

G. Certaco?

E. Mesedeac escaizeco gure Señora Maria Virgiñari.

G. Ave Maria edo Salvea esaten dezu-nean, norequin itzeguiten dezu?

E. Gure Señora Maria Virgiñarequin.

G. Nor da gure Señora Maria Virgiña?

E. Da Señora bat virtulez eta graciaz betea, ceña dan Jaungoicoaren Ama, eta dagoana Ceruan.

G. Eta Aldarean dagoana nor da?

(*) San Gabriel Aingueruac esan cituan itzac dira oec: *Agur Maria, graciaz betea, Jauna da zurequin; bedeincatua ceta zu andre gucien artean.* Santa Isabelec Maria Virgiñari esan ciozeanae oec: *Bedeincatua da zure sabeleco frutua.* Elizac cransi zuan Jesus. *Eta Santa Maria, Jaungoicoaren Ama.... eta gañeraco itzac, Elizac dauzca artuac.*

E. Da Ceruan dagoanaren imagiña eta antz bat.

G. Certaco dago an?

E. Aldarean dagoana icusita acorda gaitecen Ceruan dagoanaz, eta onen imagiña dalaco erreverenciatu dezagun.

Maisua. Bada beste Santuen imagiñai orobat eguin bear diezu.

G. Eguin bear diegu oracio Aingueruai eta Santuai ere?

E. Bai, Jauna, gure bitartecoai becela.

G. Cer gauza dira Aingueruac?

E. Zorioneco espiritu batzuec Ceruan daudenac Jaungoicoaz gozatzen.

G. Certaco eguin cituan Jaungoicoac?

E. Bera beti beti alabatu eta bedeincatu dezeen.

G. Eta certaco gueyago?

E. Bere Ministroac becela goberna dezeen Eliza, eta gorde ditzeen guizonac.

G. Beraz zuc gordetzen zaituan Aingueru goardacoa badezu?

E. Bai, badet, eta guizon bacoitzac du berea.

Maisua. Izan eguiozu bada devocio andia eta encomenda-zalzaizca egunoro.

IRUGARREN PARTEA,

CEÑEAN AZALTZEN EDO DECLARATZEN DAN CER EGUIN BEAR DAN.

Icusi degu cer sinistu eta escatu bear dezun: icusi dezagun nola daquizun cer eguin bear dezun. Esazu: Cein da Jaungoicoaren Legueco lenengo Mandamentua?

E. Jaungoicoa amatzea gauza gucien gañean.

G. Nore amatzen du Jaungoicoa?

E. Aren Mandamentuac gordetzen dituanac.

G. Cer da Jaungoicoa gauza gucien gañean amatzea?

E. Nayago izatea guciac galdu, bera ofenditu baño.

G. Certara gueyago obligatzen gaitu Mandamentu onec?

E. Jaungoicoa bacarrie adoratzer a gorputzeco eta animaco erreverenciarie

andienarequin, argan sinisten eta esperatzen degula fede biciarequin.

G. Norc eguiten du onen contra pecatu?

E. Idolo edo Jaungoico falsoac adoratzen dituanac, edo aetan sinisten duanac.

G. Norc gueyago?

E. Aztiquerielan sinisten duanac, edo sorguinqueriac edo supersticioco gauzac usatzen dituanac.

G. Cein da bigarrena?

E. Jaungoicoaren Icen Santuaz juramentu alperrie ez eguitea.

G. Norc esan oi da juramentu alperrie eguiten duala?

E. Juramentu eguiten duanac eguia bague, justicia bague, eta premia bague.

G. Eta pecatu da juramentu alperrie eguitea criaturacgatic?

E. Bai, Jauna; cergatic aetan eguiten zayon juramentu Criadoreari.

G. Cer erremedio da juramentu alperrie ez eguiteco?

E. Oitutzea esatera bai edo ez, Cristoceracusten digun becela.

- G. Cein da irugarrena?
E. Jaiegunac santificatzea.
G. Norc santificatzen ditu jaiegunac?
E. Meza osoa entzuten duanac, eta premia bague aelan bearric eguiten ez duanac.
G. Cein da laugarrena?
E. Aita eta Ama onratzea.
G. Norc onratzen ditu gurasoac?
E. Obedecitzen dienac, socorritzen eta erreverencialzen dituanac.
G. Nor beneric aditzen da gurasotzal?
E. Andiagoac edadean, diñadean eta gobernuan.
G. Cein da bostgarrena.
E. Inor ez illtzea.
G. Cer aguintzen da mandamentu onetan?
E. Ez eguitea inori gaitzie ez obraz, ez itzez, ez eta deseoz ere.
G. Cein da seigarrena?
E. Araguizco pecaturic ez eguitea.
G. Cer aguintzen da mandamentu onetan?

- E. Izan gaitecela garbiac eta castoac pensamentuetan, itzetan, eta obretan.
- G. Ceñ da zazpigarrena?
- E. Ez ostutzea.
- G. Cer aguintzen da mandamentu onetan?
- E. Ez quentzea, ez iduquitzea eta ez nai izatea besteren gauzaric bere jabearen borondatearen contra.
- G. Ceñ da zortzigarrena?
- E. Testimonio falsoric ez jasolzea, eta guezurric ez esatea.
- G. Cer aguintzen da mandamentu onetan?
- E. Ez eguita erraz projimoaren contra juicio gaiztoric, eta ez esatea eta ez aditzea aren faltac.
- G. Norc ausitzen du mandamentu au?
- E. Arrazoiaren contra juzgatzen duanac, fama quentzen duanac, secretoa edo isillie iduqui bear zana aguertzen duanac, edo guezurra esaten duanac.
- G. Cer eragozten da bederatzigarren eta amargarren mandamentuetan?

E. Desonesqueriaren guticiac, eta acien-
daren deseoa.

Maisua: Esan-itzatzen Eliza Ama Santa-
ren Mandamentuac.

ELIZA AMA

SANTAREN MANDAMENTUAC DIRA BOST.

Lenengoa, Igande eta jaiegun gucie-
lan meza osoa entzutea.

Bigarrena, urtean bein guchienez con-
fesatzea, edo lenago, illtzeco pelogroric
nste badu, edo comulgatu bear badu.

Irugarrena, Pazcoa loratuan edo Re-
surrecciocoan comulgatzea.

Laugarrena, Eliza Ama Santac aguin-
tzen duanean barautzea.

Bostgarrena, amarrenac eta primiciac
Jaungoicoaren Elizari pagatzea.

G. Certaco dira mandamentu oec?

E. Obeto gordetzeco Jaungoicoarenac.

Maisua: Esan-itzatzen Obra Misericor-
diazcoac.

OBRA MISERICORDIAZCOAC

DIRA AMALAU: ZAZPI ESPIRITUARI, ETA ZAZ-
PI GORPUTZARI DAGOZQUIONAC.

Espirituari dagozquionac dira oec.

- Lenengoa, ez daquianari eracustea.
Bigarrena, premia duanari conseju ona ematea.
Irugarrena, utseguiten duanari, zucentzeco bidea ematea.
Langarrena, bidebagueac edo injuriac barcatzea.
Bostgarrena, triste dagoana consolatztea.
Seigarrena, gure projimoen atsecabeac eta argaltasunac pacienciarequin eramatea.
Zazpigarrena, biciacgatic eta illacgatic Jaungoicoari erregutztea.

Gorputzari dagozquionac dira oec.

- Lenengoa, eriac visitatztea.
Bigarrena, goseac dagoanari jaten ematea.

Iruugarrena, egarriac dagoanari edaten ematea.

Laugarrena, cantivoac errescalatzea edo libratzea.

Bostgarrena, narru gorrian dagoana jancitzea.

Seigarrena, bidezco edo peregrinoari oslatu ematea.

Zazpigarrena, illac enterratzea.

G. Cergatic deitzen zaye obra misericordiazcoac?

E. Cergatic zor ez diran justiciaz.

G. Noiz obligatzen due aguintez?

E. Guizon jaquintsuen iritzian andiac diran premietan.

LAUGARREN PARTEA

GEÑEAN AZALTZEN EDO DECLARATZEN DIRAN ARTU BEAR DIRAN SACRAMENTUAC.

Icusi degu, nola daquizun cer sinistu, cer escatu eta cer eguin bear dezun. Icusi dezagun, nola daquizun cer artu bear dezun, eta da azqueneco gauza. Esan itzatzu Sacramentuac.

ELIZA AMA SANTAREN

SACRAMENTUAC DIRA ZAZPI.

Lenengo bostac dira premiazcoac edo artu bear diranac obraz edo deseoz; ceñac bague eciñ salva diteque guizona, uzten baditu desprecioz: beste biac dira borondalezcoac.

Lenengoa, Bataioa.

Bigarrena, Confirmacioa.

Irugarrena, Penitencia, edo Confesioa.

Laugarrena, Comunioa.

Bostgarrena, Oleacioa.

Seigarrena, Ordena.

Zazpigarrena, Ezcontza edo Matrimonioa.

G. Cer gauza dira Sacramentuac?

E. Dira Cristo gure Jaunac eguin cituan senale aguri diran balzuec, emateco guri oen bidez bere gracia eta virtuteac.

G. Cer gauza da gracia?

E. Da izate Jaungoicozco bat eguiten

duana guizona Jaungoicoaren seme,
eta Ceruaren jabegai.

G. Cer virtute ematen ditue Sacramen-
tuoac graciarequin batean?

E. Batezere iru Teologalac eta Jaungoi-
cozcoac.

G. Ceiñ dira?

E. Fedea, Esperanza, eta Caridadea.

G. Cer gauza da Fedea?

E. Icusi ez deguna sinistea, cergatic
Jaungoicoac aguertu duan.

G. Cer gauza da Esperanza?

E. Esperatzea Gloria, Jaungoicoaren
graciaren, eta gure obra onen bidez.

G. Cer gauza da Caridadea?

E. Amatzea Jaungoicoa gauza gucien
gañean, eta gure projimoac gueren
buruac becela, izaten guerala aec-
quiñ, aec gurequin izatea nai guen-
duquean becela.

G. Certaco izan zan eguiña Bataioco
Sacramentua?

E. Quentzeco pecatu jatorrizcoa edo ori-
ginala, eta bataiatzen danagan ar-
quitzen dan beste edoceiñ.

G. Cer da pecatu originala?

E. Gure lenengo gurasoetatic datorquin pecatu ura, ceñarequin gucioc jayotzen gueran.

G. Certaco da Confirmacioco Sacramentua?

E. Gu confirmatzeco eta sendotzeco bataioan artu guenduan fedean.

G. Certaco da Penitenciaco Sacramentua?

E. Bataioa ezquero eguindaco pecatuac barcatzeco.

G. Cer pecatu dira orieci?

E. Mortalac edo eriozcoac, baita venialac ere.

G. Cer da pecatu mortala?

E. Da esatea, eguitea, pensatzea edo deseatzea cerbait Jaungoicoaren lequearen contra, gauza pisu edo andian.

G. Cergatic deritza mortala?

E. Cergatic illtzen duan eguiten duanaren anima.

G. Cer parte ditu penitenciac pecatu mortala quentzeco?

E. Iru.

G. Cein dira?

E. Biotzeco damna, aozco confesioa, eta obrazco satisfacioa.

G. Eta pecatu mortalean erorten dan gucian, bereala confesatu bear du batec barcatu daquion?

E. Ongui izango litzaque, baña ez da premiazco gauza.

G. Cer eguin bear du bada?

E. Bere pecatuen damu eguiazcoa bicitza ontzeco asmoarequin iduqui, eta Eliza Ama Santac aguintzen duanean confesatu.

G. Cer gauza da pecatu veniala?

E. Da pecatu mortaleraco prestaera, edo bide bat.

G. Cergatic deritza veniala?

E. Cergatic erraz erorten dan guizona arlan, eta erraz barcatzen zayon.

G. Cembat gauzatic barcatzen zayo?

E. Bederatzigatic.

G. Cein dira?

E. Lenengoa, Meza entzuteagatic.

Bigarrena, Comulgatzeagatic.

Irugarrena, Ni peccataria esateagatic.

Laugarrena, Obispoaren bendicioagatic.

Bostgarrena, ur bedeincatuagatic.

Seigarrena, ogui bedeincatuagatic.

Zazpigarrena, Aita gurea esateagatic.

Zortzigarrena, sermoia aditzeagatic.

Bederatzigarrena, bularreco golpeagatic, barcacio escatzen zayola Jaungoicari.

G. Certaco da Comunioco Sacramentu guciz Santua?

E. Artzen degula bear dan prestaerarequin, izan dedin gure animen janari, eta ugaritu dizagun gracia.

G. Cer artzen dezu Comunioco Sacramentu guciz santuan?

E. Cristo Jaungoico eta Guizon eguiazcoa, ceña dagoan eguiaz Aldareco Sacramentu guciz Santuan.

G. Certaco da Oleacioco Sacramentua?

E. Iru gauzataraco.

G. Cein dira?

E. Lenengoa, bicitza gaizto pasatuaren arrastoac eta citsuac quentzeco.

Bigarrena, animari indarra emateco demonioaren tentacioen contra.

Irugarrena, gorputzari osasuna emateko
conveni bazayo.

G. Certaco da Ordenaco Sacramentua?

R. Consagratzeco eta ordentzeco Eliza-
ren diñaco Ministroac, nola diran Sa-
cerdoteac, Diaconoac eta Subdiaco-
noac.

G. Certaco da Matrimonioco Sacramen-
tua?

R. Ezcontzeco eta ezconduai emateko
gracia, onequin bici ditecen alcarre-
quin paquean eta aci ditzeen aurrae
Ceruraco.

PECATU CAPITALAC

EDO BESTREN SUSTRAYAC DIRA ZAZPI.

Lenengoa, Soberbia.

Bigarrena, Avaricia edo Gulicia.

Irugarrena, Lujuria.

Laugarrena, Ira.

Bostgarrena, Gula.

Seigarrena, Embidia.

Zazpigarrena, Naguitasuna.

G. Cergatic deitu diezu pecatu capita-

lac, gueyenean mortalac deitzen za-
yen zazpiai?

E. Deitzen zaie capitalac, cergatic di-
ran oectatic jayotzen diran beste vi-
cioen buruac, iturriac eta sustrayac
becela, eta mortalac deitzea ez da-
goque aín ongui, bada ascotan ez
dira venialac baño gueyago.

G. Noiz dira mortalac?

E. Jaungoicoaren eta projimoaren ca-
ridadearen contra diranean.

G. Noiz dira caridadearen contra?

E. Aecquiñ ausitzen danean Jaungoicoa-
ren edo Elizaren mandamenturen bat
gauza andian.

G. Cer da Soberbia?

E. Besteac baño gueyago izaleco deseo
erabagueco bat.

G. Cer da Avaricia?

E. Aciendaren deseo erabagueco bat.

G. Cer da Lujuria?

E. Araguiaren atseguñ ciquiñen deseo
erabagueco bat.

G. Cer da Ira?

E. Venganzaren deseo erabagueco bat.

G. Cer da Gula?

E. Jateco eta edateco desco erabagueco bat.

G. Cer da Envidia?

E. Besteren onaren damu edo eciñ eraman bat.

G. Cer da Naguilasuna?

E. Obra onac eguiteco animoaren falta edo alzerapen bat.

*Zazpi vicio oen contra dira
zazpi virtute.*

Soberbiaren contra, Humiltasuna.

Avariciaren contra, Liberaltasuna edo emanaitasuna.

Lujuriaren contra, Castidadea.

Iraren contra, Paciencia.

Gularen contra, Templanza.

Envidiaren contra, Caridadea.

*Animaren etsai igueseguiñ bear
diegunac dira iru.*

Lenengoa, Mundua.

Bigarrena, Demonioa.

- Irugarrena, Araguaia.
- G. Nola igueseguiten da Mundua-gandic?
- E. Onegandic igueseguiten da eta au ventzitzen da, despreciatuaz bere pompa eta vanidadeac.
- G. Nola igueseguiten da Demonioagandic?
- E. Oracioarequin eta humiltasunarequin.
- G. Nola igueseguiten da Araguaia-gandic?
- E. Onegandic igueseguiten da eta au ventzitzen da gorputza gogor tratatzearequin, diciplinacquin eta barauacquin; au da etsairic andiena, cergatic ecin aparta dezaquegun araguaia gugandic: Mundua eta Demonioa bai.

VIRTUTE

TEOLOGALAC EDO JAUNGOICOAGANONZCOAC
DIRA IRU.

Lenengoa, Fedea.

Bigarrena, Esperanza.

Irugarrena, Caridadea.

VIRTUTE

PRINCIPALAC EDO CARDINALAC DIRA LAU.

Lenengoa, Prudencia.

Bigarrena, Justicia.

Irugarrena, Fortaleza.

Laugarrena, Templanza.

GORPUTZAREN

SENTIDUAC DIRA BOST.

Lenengoa, beguiacquin icustea.

Bigarrena, belarriacquin aditzea.

Irugarrena, aoarequin gusto artzea.

Laugarrena, sudurracquin usai eguitea.

Bostgarrena, eseuacquin uquitzea.

G. Certaco eman cizquigun Jaungoicoac
sentiduac eta heste miembro edo par-
te guciac?

E. Guciacquin bera servi guentzan gau-
za gucietan.

ANIMAREN

ALMENAC EDO POTENCIAC DIRA IRU.

Memoria.

Entendimentua.

Borondatea.

G. Certaco eman cigun Jaungoicoac Memoria?

E. Beraz eta bere mesedeaz acordatzeco.

G. Certaco eman cigun Entendimentua?

E. Gure Jauna ezagutzeco, eta argan pensatzeco.

G. Certaco eman cigun borondatea?

E. Ontasunic andiena becela bera amatzeco, eta lagun projimoa beragatic.

ESPIRITU

SANTUAREN DOAIAC DIRA ZAZPI.

Lenengoa, Jaquinduriaren Doaia.

Bigarrena, Entendimentuaren Doaia.

Irugarrena, Consejuaren Doaia.

Laugarrena, Cienciaren edo cintzotasunaren Doaia.

Bostgarrena, Fortalezaren edo indarra-
ren Doaia.

Seigarrena, Piedadearen Doaia.

Zazpigarrena, Jaungoicoaren bildurra-
ren Doaia.

ESPIRITU

SANTUAREN FRUTUAC DIRA AMABI.

Lenengoa, Caridadea.

Bigarrena, Paquea.

Irugarrena, Longanimidadea, edo ani-
moaren firmetasuna.

Laugarrena, Benignidadea edo biotzeco
bigotasuna.

Bostgarrena, Fedea.

Seigarrena, Continencia edo atseguin
debecatuen gogoa ecitzea eta hildura-
tzea.

Zazpigarrena, Espirituco atseguina.

Zortzigarrena, Paciencia.

Bederatzigarrena, Ontasuna.

Amargarrena, Mansotasuna.

Amaseagarrena, Modestia.

Amabigarrena, Castidadea.

ZORIONAC EDO BIENAVENTU- RANZAC.

DIRA ZORTZI.

- 1.^a Zorionecoac espirituz pobre diranac, cergatic aena dan Ceruetaco erreinua.
- 2.^a Zorionecoac mansoac, cergatic aec izango diran lurraren jabe.
- 3.^a Zorionecoac negar eguiten duenac, cergatic aec izango diran consola-
tuac.
- 4.^a Zorionecoac justiciaren gose eta egarri diranac, cergatic aec izango diran aseac.
- 5.^a Zorionecoac misericordiotsuac, cergatic aec irichico duen misericordia.
- 6.^a Zorionecoac biotzgarbicoac, cergatic aec Jaungoicoa iensico duen.
- 7.^a Zorionecoac paquetsuac, cergatic aec izango diran deituac Jaungoicoaren semeac.
- 8.^a Zorionecoac justiciagatic persegui-

tuac, cergatic aena dan Ceruetaco erreinua.

G. Cer esan degu orain?

E. Zortzi zorionac.

G. Cer gauza dira zortzi zorion oec?

E. Espiritu Santuaren virtuteen eta doaien obrarie onenac.

G. Nor dira espirituz pobreac?

E. Onrarie eta aberastasunic, guchirie ere, nai ez duenac.

G. Nor dira mansoac?

E. Irarie ez duenac, ez eta casi iraren muguimenturie ere.

G. Nola izango dira lurraren jabe?

E. Beren buruen jabeac becela.

G. Nor dira negar eguiten duenac?

E. Atseguin pecatu ez diranac ere uzten dituenac.

G. Nor dira justiciaren |gose eta egarri diranac?

E. Beren eguimbide guciai contuz erantzuten dienac.

G. Nor dira misericorditsuac?

E. Arrotzaquin ere biotz chit beraa duenac.

- G. Nor dira biotz garbicoac?
E. Beren pasioetan oso mortificatuac diranac.
- G. Nor dira paquetsuac?
E. Paquezeo obrac berengan eta bestee-
tan eguiten dituenac.
- G. Nor dira justiciagatic perseguituac?
E. Gucian sendo daudenac perseguituac
izan arren.
- G. Cergatic deitzen zaye oei zorionac?
E. Cergatic oetan dagoan bicitza one-
taco zoriona eta bestearen esperanza.
- Maisua.* Jaunac gucioc ara eramán
gaitzala. Amen.

NI PECATARIA.

Ni peccataria confesatzen naitzayo
Jaungoico guciuz poderosoari, Santa Ma-
ria beti Virginiari, San Miguel Aingue-
ruari, San Juan Bautistari, San Pedro
eta San Paulo Apostolui, Santu gu-
ciai eta zuri, Aita, peccatu gueyegui
eguin dedala pensamentuz, iltez eta
obraz, nere culpaz, nere culpaz, nere

culpa ehit andiaz. Argatic erregutzen diot Santa Maria beti Virginiari, San Miguel Aingueruari, San Juan Baulistari, San Pedro eta San Paulo Apostolui, Santu guciai eta zuri, Aita, erregutu deguiozuela nigatic Jaungoico gurre Jaunari.

ACTO CONTRICIOZCOA EDO ONEZCO DAMUA.

Nere Jesu-Cristo Jauna, Jaungoico eta Goizon eguiazcoa, nere Criadorea eta Erredentorea, zu cerana izanagatic, eta cergatic amatzen zaitudan beste gauza guciac laño gueyago, damu det nere biotz guciatic Zu ofenditua, eta artzen det asmo sendoa inoiz ez gueyago peccaturic eguiteco, confesalzeco, ematen zatan penitencia cumplitzeco, eta apartatzeco Zu ofenditzeco occasio gucielatic. Esqueintzen dizquitzul, Jauna, nere bicitza, obrae eta nequeac nere peccatu gucien satisfactoraco, eta daducat confianza zure ontasun eta misericordia

caburic gabean barcatuco dizquidatzula zure Odol chit preciotsu, Pasio eta Eriotzaren merecimentuacgatic, eta emango didazula gracia bicitza ontze-co eta zure servicio santuan irauteco nere bicitza gucian. Amen.

(Oneraño da Aita Asteteren Catecismoa edo Dotriña.)

JAUNGOICOAREN SEMEA NOLA GUIZON EGUIN ZAN, EDO

Encarnacioco Misterioa.

G. Cer da Encarnacioco Misterioa?

E. Irutasuneco edo Trinidadeco bigarren Persona, ceña dan Aita Eternoaren Semea, guizon eguitea Maria Virgínaren sabelean guizonaren obra bague, baicic Espiritu Santuaren obraz, zalaric Ama beti Virgíña arguitea baño len, arguitean eta arguitea ezquero.

G. Cer aditzen dezu Trinidadeco bigarren Persona guizon eguiteaz?

- E. Aditzen del beregana artu cituala gu-
reen antzeco gorputz eta anima bat.
- G. Nola deritza Jaungoicoaren Seme
Guizon eguiñari?
- E. Jesu-Cristo.
- G. Eta Jaungoicoaren Semeac Guizon
eguin zanean, utzi edo galdu ote
zuan Jaungoico izatea?
- E. Ez, Janna, etzuan galdu eta ceñ
galdu cezaquean, eta orregatic dem-
bora berean da Jaungoico eta Guizon
eguiazcoa.
- G. Noren obraz eguiña izan zan Misterio
miragarri au?
- E. Ez guizonaren, baicie Espiritu San-
tuaren obraz eta graciaz.
- G. Cer eguiñ zuan Espiritu Santuac?
- F. Lau gauza.
- G. Ceñ dira?
- E. Lenengoa: moldatu zuan gorputz bat
Virgiña chit Santaren odol garbiare-
quin, eta Virgiña beraren sabelean:
Bigarrenge, ecerezetic eguin zuan
anima bat: Irugarrenge, anima au
eman edo unitu cion gorputzari: Lau-

garrengo, gorputz eta anima au unitu ebituan Trinida leco bigarren Personarequin, eta gueralu zan au Guizon eguina.

G. Lau gauza ote eguin ote ebituan Espiritu Santuac bata bestearen ondoren?

E. Ez, Jauna, baicic batetan Virgina chit Santac bere baimena Aingueruari eman eion instante artan bertan.

G. Cer esan eion Virgina chit Santac Aingueruari bere baimena ematean?

E. *Ona ni Jaunaren servitzaria. Eguin bedi nigan zuc diozuna, eta diozun eran.*

G. Obra miragarri au Espiritu Santuac becela etzuen eguin Aitac eta Se-meac ere?

E. Bai, Jauna, irurac eguin zuen.

G. Cergatic esan dezu bada eguina izan zala Espiritu Santuaren obraz eta graciaz?

E. Cergatic dan Jaungoicoaren guganaco amorioaren obra andia, eta amorioa Espiritu Santuari berez dago-

quonia becela aditzera ematen dan, Aitari Poderea eta Semeari Jaquinduria becela; bafia iru Personae Jaungoico eguiazeo batec becela eguin bazuen ere obra andi au, Semeac bacarrie artu zuan guizonaren izatea edo naturaleza; eta ala Semeac ditu bi izate edo naturaleza, bata Jaungoicoarena, eta bestea guizonarena, eta Aitac eta Espiritu Santuac ez due Jaungoicoaren izatea edo naturaleza baicie.

G. Cembat Entendimentu eta Borondate ditu Jesu-Cristoc?

E. Bi Entendimentu, eta bi Borondate, bata Jaungoicoarena eta bestea guizonarena.

G. Eta cembat Persona dira Jesu-Cristogan?

E. Bat bacarra, eta au Jaungoicoarena edo Divinoa.

G. Cembat memoria ditu Jesu-Cristoc?

E. Bat, eta au guizona dan aldetic, cergatic Jaungoicoa dan aldetic gauza guciae dauzea bere aurrean edo pre-

- sente, eta ez du memoriaren bearrie.
- G. Jesu-Cristoc badu Aitaric edo Amaric?
- E. Jaungoicoa danez badu Aita, ceña dan Aita Eternoa, eta ez du Amaric. Guizona danez badu Ama, ceña dan Maria beti Virgíña eta ez du Aitaric.
- G. Jesu-Cristo Jaungoicoa danez, edo Guizona danez da lenagocoa?
- E. Jaungoicoa danez da lenagocoa, bada alde onetatic beticoa da, baña Guizona danez ez da beti izan; bada alde onetatic da Maria Virgíñaren sabelean Espiritu Santuaren obraz eta graciaz sortu ezquerocoa.
- G. Nun dago Jesu-Cristo?
- E. Jaungoicoa danez, dago lecu gucian; baña Guizona danez Cernan eta Aldareco Sacramentuan bacarrie.

ALDARECO

SACRAMENTU SANTUAREN AZALDURA EDO
ESPLICACIOA.

G. Cer dago Aldareco Sacramentu Santuan?

E. Dago Jesu-Cristo gure Jauna, Jaungoico eta Guizon eguiazcoa, Ceruandagoana bera.

G. Cer aditzen dezu Aldareco Sacramentu Santuaren icenez?

E. Ostia consagratua.

G. Cer dago Ostian consagratu baño lenago?

E. Ogui pisca bat.

G. Eta cer dago consagratu ezquero?

E. Dago Jesu-Cristo gure Jaunaren gorputza, eta nola gorputza dagoan biciric eta unituric Jaungoicoaren Semearen Personarequin, badago odola ere, baita anima, Jaungoicotasuna eta iru Persona Jaungoicozcoac ere.

G. Cer dago Calizan consagratu baño lenago?

E. Ardo pisca bat ur tanto batequin.

G. Eta cer dago consagratu ezquero?

E. Dago Jesu-Cristo gure Jaunaren odola, eta nola odola dagoan gorputzarequin unituric, badago gorputza ere, baita anima, Jaungoicotasuna eta iru Persona Jaungoicozcoac

ere, alaco moduan ece, Jesu-Cristo gucia dago Ostian eta gucia Calizan.

G. Ieusten da Jesu-Cristo gure Jauna Sacramentu Santu onetan?

E. Ez, Jauna, ez da ieusten oguiaren eta ardoaren colorea, eta beste accidente edo iduriae baicic; baña an ez dago oguiric eta ez ardoric Sacerdoteac consagraecioco ilzae esan ez quero.

G. Ostia consagratuaren erdia edo parte bat artzen duanac, Jesu-Cristo gucia artzen du?

E. Bai, Jauna, gucia artzen du; bada Ostiaren parteric chiquienean dago Jesu-Cristo gucia Ostia osoan becela, eta Sacerdoteac partitzen badu ere Ostia consagratua pusca ascotan, ez da partitzen Jesu-Cristo gure Jauna, baicic guelditzen da osoric parte bacoitzean, aña andia eta osea parte chiquian, nola andian.

G. Cembat gauza bear dira ondo cumulgatzeco?

E. Iru, Jauna.

G. Cein dira?

E. Lenengoa, cer artu bear dan jaquitea. Bigarrena, barau naturalean, edo gauerditic comulgatu artean ecerjan eta edan bague egotea. Irugarrena, Jaungoicoaren gracion egotea.

COMULGATU

AURREAN ESATECO ORACIOA.

¡Nere Jesus maitagarria! Nie deseaten det zu artzea nere biotzean zure Ama, Virginia chit Santac, eta Ceruco Santu guciae artu cinduen garbitasun eta amorioarequin.

Eta Sacerdoteac ostia beatzetan artzen duanean, esaten da iru bider.

Jauna, ez naiz ni zu nere echean edo animan sartzeko duna; baña zure itzaz nere anima salbatuco da.

COMULGATU

ONDOAN ESATECO ORACIOA.

¡O Cernetaco eta lurreco Jaun andia!
¿Cer merecimentu izan det nie zu ni-
gana etortzeco? Bedeincatua izan de-
dilla zure ontasun eta misericordia,
cergatic eguin diozun onembeste me-
sede zure criatura oni. Aingueruac
eta criatura guciac bedeincatu zai-
tzeela, Jauna, piedade andi onegatic.

CONFESIO

ONAREN PARTEAC CEMBAT, ETA NOLA
DIRAN.

- G. Confesio on bat eguiteco cembat gau-
za bear dira?
E. Bost, Jauna.
G. Cein dira?
E. Lenengoa, Examiña.
Bigarrena, Dolorea.
Irugarrena, Propositua.
Laugarrena, Confesioa.

Bostgarrena, Satisfacioa.

G. Cer gauza da Examiña?

E. Eguindaco pecatuac gogora ecartzea confesatzeco guciae.

G. Cembat dembora bear da pecatuac gogora ecartzeco?

E. Ez da dembora jaquiñic, baicic beguiraturic bacoitzac bere capacidadari, eta confesatu bague egon dan demborari, artu bear du premia duan dembora, eta ipini lan onetan eguiteco andi batean ipintzen dan contua, cergatic au dan eguitecoric andiena.

G. Nundie ecarrico ditu pecatuac gogora?

E. Jaungoicoaren Legueco Mandamentuetatic, Eliza Ama Santarenetic, eta bere estadu edo bicimoduaren obligacioetic, icusiaz cer mandamenturen contra, eta cembat bider eguin duan pecatu pensamentuz, itzez eta obraz.

G. Cer gauza da Dolorea?

E. Jaungoicoa ofenditutaco damua.

G. Cembat modutan da dolorea?

E. Bitan, Jauna.

G. Cein dira?

E. Contricioa eta Atricioa.

G. Cer gauza da Contricioa?

E. Jaungoicoa ofenditulaco damua, cergatic dan neurri bague ona, santua eta mailagarria, confesatzeco, bicitza ontzeco eta penitencia cumplitzeco asmoarequin batean.

G. Cer gauza da Atricioa?

E. Jaungoicoa ofenditulaco damua, edo pecatuaren itsustasunagatic, edo infernuaren bildurragatic, edo Cerneo Gloria galduagatic, confesatzeco, bicitza ontzeco eta penitencia cumplitzeco asmoarequin batean.

G. Cein da dolore oetan bietan onena?

E. Contricioa da ascoz ohea atricioa baino; cergatic acto contriciozcoa eguiten duanari confesatzeco asmoarequin, bareatzen zaizca pecatuac confesatu baino lenago; eta acto au eguiten duan instante artan guelditzen da Jaungoicoaren gracion; baina atriciozcoa actoa eguiten duanari, etzaizca

barcatzen pecatuac confesioco Sacramentuarequin batean baicic; eta onegatic balijoaz confesatzera bi persona pecatu mortal eguin duenac, bata contricioaren dolorearequin eta bestea atricioarenarequin, eta biac ilco balira confesatu baño lenago, contricioarequin dijoana saluatuco litzaque, eta atricioarequin dijoana condenatuco litzaque.

G. Pecatu mortalean dagoana arquituco balitz illtzeco peligroan eta confesore bague, nola libratuco litzaque peccatutic?

E. Acto contriciozeco bat eguin-da.

G. Cer gauza da Propositua?

E. Da artzea asmo sendo bat inoiz ez gueyago peccaturic eguiteco, eta apartalzeco pecatu eguiteco occasio eta bide gucietatic.

G. Apartatu al-ditequeala apartatzen ez danac pecatu eguiteco occasioetatic, dauca propositu eguiazcoa?

E. Ez Jauna, baicican falsoa.

G. Cer gauza da Confesioa?

- E. Esatea Confesoreari norc bere pecatu mortal guciac batere lotsaz utzi bague.
- G. Bada pecatu venialac confesatzeco obligacioric?
- E. Obe da confesatzea, baña ez da obligacioric.
- G. Pecatu mortal bat confesatzea azlutzen bazayo bati, confesio ona eguingo du?
- E. Bai, bere culpaz azlutzen ezpazayo; baña guero acordatu ezquero, confesatu bear du urrengo confesioan.
- G. Pecatu mortal bat lotsaz confesatu bague utzitzen duana salva diteque penitenciacquin eta beste obra onacquin?
- E. Ecin salva diteque santu guciac baño penitencia, eta obra on gueyago eguingo balitu ere.
- G. Arquitzen bada Cristau bat pecatu chit andi eta icaragarrizeo batequin, edo ascorequin, nun arquiteco du orien erremedioa?
- E. Confesio on batean.

G. Confesoreac salatu dezaque penitentea?

E. Ez, bicirie erreco balne ere eciñ inoiz esango du confesioco gauzaric.

G. Beraz ez da aitzakiaric batere pecatuac confesatu bague utzitezco?

E. Ez, Jauna, eta ondo confesatzen ez dituana, bere culpaz condenatuco da.

G. Cer gauza da Satisfacioa?

E. Pagatzea penitenciaco obracquin pecatuacgatic zor dan pena.

G. Certan dago satisfacio au?

E. Confesoreac ematen duan penitencia artzean, eta ondo cumplitzean.

G. Penitencia artzen duanac cumplitze-co intencioarequin, confesio ona eguiten du, ezpadu cumplitzen?

E. Bai, Jauna; baña cumplitu bague ntzitzen duan penitencia andia bada, pecatu mortala eguiten du, eta pecatu au confesatu bear du urrengo confesioan.

CONFESATU

AURREAN ESATECO ORACIOA.

Jaun andi eta nere Jaungoico beti-
coa, Aita eta Semea eta Espiritu San-
tua. Nic sinisten det benaz emango die-
zula onai saria, eta gaiztoai castigua.
Daducat nere pecatu gucien damua Zu
cerana izanagatic eta cergatic amalzen
zaitudan beste gauza guciac baño gue-
yago. Artzen det asmo sendoa bicitza
ontzeco, eta indazu onetaraco bear de-
dan gracia. Nai det cumplitu confeso-
reac ematen didan penitencia, eta da-
ducat esperanza zure ontasun eta mise-
ricordia neurri haguean barcatuco diz-
quidatzula nere pecatuac, eta salvatuco
nazula nere Jesu-Cristo Jaunaren mere-
cimentuacgatic. Amen.

CONFESATU

ONDOAN ESATECO ORACIOA.

¡Nere Jesus maitagarria! Ematen diz-
quitzut esquer asco, cergatic utzi cida-

zun erremedio aiñ erraza, eta biguna nere pecatuen barcacioa alcantzatzeco, eta arizen det asmo sendoa gueyago Zu ez ofenditzeco. Amen.

**GOICEAN ETA ARRATSEAN CRIS-
TAUAC EGUIN BEAR LUQUEAN JAYERA EDO
DEVOCIOA.**

Goiceracoa.

Goicean jantzi zaitte modestia eta onestidadearequin Aita gurea, Ave Maria, Credo edo beste oracioren batzuec esanaz. Jarri zaitte Jaunaren aurrean, oroitzen cerata nola bequirá dagoqui-zun. Adoraezazu umiltasun eta errespeto guciarequin. Eman guiozcatzu esquerrac, eta esqueñi guiozcatzu zure pensamentu, itz eta lan guciac era onetan.

JAUNA ADORATZEA.

¡Nere Jaun eta Jaungoicoa! Zu cera gauza gucien Asiera eta Iturburua,

gucien Iraupena eta Muga edo Fiña, eta ni naiz nerez ecereza eta dedan izate au ere zure esca onguilleac emana da. Ala ezagutzen eta aitortzen det eta adoratzan zaitut umillasun eta errespeto guciarequin.

JAUNARI ESQUERRAC EMATEA.

Milla esquer, Jauna, oraindaño eguin dizquidatzun mesede guciacgatic. Milla esquer, ceren ecerezetic eguin ninduzun eta eguin, Zu emen ezagutzeco, amatzeco, serviltzeco eta guero beticolasun gucian Zurequin batean Ceruan zorioneco izateco. Milla esquer, ceren Zure Same Jesusen Odol preciotsuarequin Adanen pecatuaren mendetic atera, eta Zure Elizaren ume bataioan eguin nazun.

Milla esquer atzenean, ceren igarodan gau onetan bicitza gorde didazun.

JAUNARI PENSAMENTU, ITZ ETA OBRAC ESQUEINTZEA.

Esqueintzen dizquitzut, Jauna, gaurco nere pensamiento, itz eta obrac. Be-

tor, Jauna, zure laguntza eta gracia, eguin ditzadan nie gaurco nere lanac Zuc nai dezun eran, eta Zure onra, eta gloriaraco.

EXAMIÑA ETA EGUN GUCIRACO

ASMO ONAC.

Oroi-zaile emen dembora pisca batean lembicia: cer utseguite eguin dezun bartidanic onera. Bigarrena: cer Mandamentu gueyena ausi oi dezun. Irugarrena: zure grina charren artean cein dan nagusi edo indartsuena. Escaguiozu Espiritu Santuari bere laguntza eta gracia esaten diozula guisa onetan.

Atoz, ó Espiritu Santua! Atoz bearsuen guraso! Atoz doaien emalleal Arguiezazu nere entendimentua nie nere utseguiteac ezagutzeco. Muguiezazu nere biotza oen gañean damutzeco.

Zaude orain pisca batean zure utseguiteac eta oen sustraya gogora ecar-

*tzen isillie::: Eguizu asmo osoa alde-
guitico pecatutic eta pecatuaren bideeta-
tic batezere araco gueyena equin oi de-
zun pecatu artatic. Ar- ezazu asmo sen-
do bat escuratzeco eta ecitzeco orraco
zure grina eta genio char ori. Arezazu
zure bitartecotzac Virginia guciz San-
ta, zure Aingueru guardacoa, San José
eta zure iceneco Santua::: Eguitzu
orain Fede, Esperanza, Caridade eta
Contriciozco actoc era onetan.*

ACTO FEDEZCOAC.

Jaungoico, Jaquinduria eta eguia be-
ticoa cerana! Sinisten ditut benaz eta
biotz gucitic Eliza Ama Santac sinisten
eta eracusten diluan gauza guciac,
ceren Zuc Eliza Ama Santari agueru
diozcatzun, eta onec ala eracusten diz-
quidan.

Sinisten det, Jaungoico, Aita guciz
poderoso, Ceruaren eta lurraren Cria-
doreagan. Eta aren Seme bacar Jesu-
Cristo gure Jaunagan: ceña sortua izan

zan Espiritu Santuaren obraz eta graziaz, jayo zan Maria Virginiagandic, padeçilu zuan Poncio Pilatosen mendean, izan zan gurutziltzatua, illa eta enterratua: jachi zan infernuetara, piztu zan illen artetic irugarren egunean: igo zan Ceruetara, dago jarririe Jaungoico Aita guciz poderosoaren alde escuitic: andic etorrico da biciaic eta illac juzgatzero. Sinisten det, Espiritu Santuagan: Eliza Santa Catolica: Santuen Comunioa: peccatuen barcacioa: araguiaren piztulzea: bicitza beticoa. Amen. (*)

Sinisten det, Jesu-Cristo gure Jaunac utzi ciozcala Eliza Ama Santari zazpi Sacramentu, eta oen artean Confesioco Sacramentua, bataioa ezquero eguidaco peccatuac barcatzeco. Sinisten det, Jesu-Cristo gure Jaunac ipini zuala Aldareco Sacramentu guciz miragarria,

---

(*) Symbolum Apostolorum est profesio fidei, quæ à Catechumenis exigebatur. Hæc est formula Actuum fidei ab exordio Ecclesiæ usitata. (*Catec. de Cardaveraz.*)

eta Sacramentu onetan dagoala gure animen janari eta edari izateco, gracia ugaritzeco, eta bere gozotasun miragarriac gure biolzetan issurtzeco. Sinistete onetan bici eta ill nai det.

ACTO ESPERANZAZCOA.

Nere Jaun eta Jaungoicoa! Zure Seme Jesusen eriotza eta merecimentuac bitarteco dirala, eta beraren graciarequin aleguina eguiten dedala, esperatzen det Zure Ontasun eta Misericordian nere pecatuen barcacioa eta belico bicitza zorionecoa; ceren Zue ala agindu didazun eta cere itzetan ain leyala ceran. Zu cera on guciaren Iturburua, eta Emallea, eta Zugandie uste det, Janna, Ceruraco bidean bear dedan gucia.

ACTO CARIDADEZCO ETA CONTRICIOZCOA.

Nere Salvatzallo Jesus maitagarria! Zu cera Ontasun bazterbaguea eta neur-

riric ez dezuna, eta beragalic guciz
 mailagarria. Amutzen zaitut biotz guci-
 tic, zure Ontasun orri beguiraturic. Eta
 Zugalic eta zure icenean amatzen ditut
 nere progimo guciac, eta oen artean
 nere elsayac. Opa diet Cerna eta araco
 bidean conveni zaten gucia. ¡O Ontasun
 miragarria! Damu del Zu ofendituaz,
 eta damu del gauza gucien gañetic.
 Artzen del asmo osoa ez gueyago pe-
 caturic eguiteco, pecatuaren bideetatic
 aldeguiteco, eta confesatzeco. (*)

Nere Cristana, goiceco jayera edo
 devocio au da beste gucien cimendua
 becela. Saya zaite au icastera eta onen
 oitura artzera. Ez dezu onembestere-
 quin ere contentatu bear. Sarrilan oroi-
 tu bear cera egunaz cere nequeen ar-
 lean, nola arquitzen ceran Jaunaren
 aurrean eta beguietan, nola beguira da-
 goquizon Jaun bera, eta nola prest da-
 goan zuri laguntzeco eta bear dezun gu-

(*) Devocio au ongui icasi duen aurrari,
 erraz eracutsico zate ongui confesatzeco
 prestaera. (*Catec. de Cardaveraz.*)

cia emateco. Noicean beiñ bada cere lanetan alcha ezazu biolza Jaunagana, eta esan guiozu: Jauna: *esana, esan: goicecoan bertan arquitzen naiz; zure icenean, eta zure onraraco izan bedi neque au: Laguntzaguizquit arren.* ¿Cer ondasunac devocio onetatic ez dituzu ateraco, Cristaua, era onetan sayatzen cerala? ¿Cer obra on eta Ceruraco irabaciac ez dituzu bilduco? Equiñ bada, equiñ devocio oni.

ARRATSERACOA.

Jarri zaite Jaunaren aurrean oroitzen cerala nola beguira dagoquizun. Adora ezazu umiltasun eta errespelotuciarequin. Eman guiozcatzu esquerac eta esqueñi guiozcatzu zure pensamentu, itz, obrac, eta loa era onetan.

Nere Jaun eta Jaungoicoa! Zu cera gauza gucien Asiera eta Iturburua, gucien Iraupena eta Muga edo Fiña, eta ni naiz nerez ecereza, eta dedau izate

au ere Zure escu onguilleac emana da. Ala ezagutzen eta aitortzen det, eta adoraizen zaitut umiltasun eta errespeto guciarequin.

JAUNARI ESQUERRAC EMATEA.

Milla esquer, Jauna, oraindano eguin dizquidatzun mesede guciacgatic. Milla esquer, ceren ecerezelic eguin nindozun, eta eguin, Zu emen ezagatzeco, amatzeco servitzeco eta guero helicolasun gucian Zurequin batean Ceruan zorioneco izateco. Milla esquer, ceren Zure Seme Jesusen Odol preciotsuarequin Adanen pecatuaren mendetic atera, eta Zure Elizaren ume bataioan eguin nazun. Milla esquer atzenean, ceren igaro dan egun onetan bicitza gorde didazun.

JAUNARI PENSAMENTU, ITZ,

OBRAK ETA LOA ESQUEINTZEA.

Esqueintzen dizquitzut, Jauna, gau onelaco nere pensamiento, itz, obrac,

eta loa. Atoz Jesus ona, bici zaite nere biotzean eta gorde nazazu elsayaren sare eta amets gaiztoelatic.

EXAMIÑA.

Oroi zaite emen pisca batean lembicia: Cer utsequite eguiñ dezun goicetic oraindaño. Bigarrena: queyena ausi oi dezun Mandamentu ura gorde ote dezun, goicetic asmoa artu dezun becela. Irugarrena: leyalqui eta arretarequin sayatu ote ceran orraco zure griña char nagusi, eta genio gaizto ori escuratzera, ecitzera, hilduratzera. Esca guiozu Espiritu Santuari bere laguntza eta gracia, esaten diozula guisa onetan.

Atoz ó Espiritu Santua! Atoz bearlsuen gurasoa! Atoz doaien Emallea! Argui ezazu nere entendimentua nie nere utsequiteac ezagultzeco. Mugui ezazu nere biotza oen gañean damultzeco.

Zaude oraiñ pisca batean zure gaur-

co utsequiteac eta oen sustraya gogora ecartzen isillic::: Eguizu asmo osoa aldeguiteco pecatutic eta pecatuaren bide-tatic, batezere araco gueyena eguin oi dezun pecatu artatic. Arrezazu asmo sendo bat escuratzeco eta ecitzeco orra-co zure grina eta genio char ori. Arrezazu zure bitartecotzat Virgina guciz Santa, zure Aingueru guardacoa, San José eta zure iceneco Santua::: Eguiztu orain Fede, Esperanza, Caridade eta Contriciozco actoa era onetan.

ACTO FEDEZCOAC.

Jaungoico, Jaquinduria eta Eguia belicoa cerana! etc. *goicean becela.*

ACTO ESPERANZAZCOA.

Nere Jaun eta Jaungoicoa! Zure Seme Jesusen, etc. *goicean becela.*

ACTO CARIDADEZCOA ETA CONTRICIOZCOA.

Nere Salvatzalle Jesus maitagarria! Zu cera, etc. *goicean becela.*

MARIA CHIT SANTAREN

LETANIA.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis, Deus, *miserere nobis.*

Fili, Redemptor mundi, Deus, *miserere nobis.*

Spiritus Sancte, Deus, *miserere nobis.*

Sancta Trinitas, unus Deus, *miserere nobis.*

SANCTA MARIA, *ora pro nobis.*

Sancta Dei Genitrix,

Sancta Virgo Virginum,

Mater Christi,

Mater divinæ gratiæ,

Mater purissima,

Mater castissima,

Mater inviolata,

Mater intemerata,

ora pro nobis.

Mater immaculata, *ora pro nobis.*

Mater amabilis,

Mater admirabilis,

Mater Creatoris,

Mater Salvatoris,

Virgo prudentissima,

Virgo veneranda,

Virgo prædicanda,

Virgo potens,

Virgo clemens,

Virgo fidelis,

Speculum justitiæ,

Sedes sapientiæ,

Causa nostræ lætitiæ,

Vas spirituale,

Vas honorabile,

Vas insigne devotionis,

Rosa mystica,

Turris Davidica,

Turris eburnea,

Domus aurea,

Fœderis arca,

Janna cœli,

Stella matulina,

Salus infirmorum,

ora pro nobis.

Refugium peccatorum, *ora pro nobis.*

Consolatrix afflictorum,

Auxilium christianorum,

Regina Angelorum,

Regina Patriarcharum,

Regina Prophetarum,

Regina Apostolorum,

Regina Martyrum,

Regina Confessorum,

Regina Virginum,

Regina Sanctorum omnium,

Regina sine labe originali concepta,

Regina sacratissimi Rosarii,

Agnus Dei, qui tollis, peccata mundi,

parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,

exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,

miserere nobis.

Ÿ. Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix.

Ŕ. Ut digni efficiamur promissionibus

Christi.

OREMUS.

Gratiam tuam quæsumus, Domine,
mentibus nostris infunde, ut qui, Ange-

ora pro nobis.

lo nuntiante, Christi Filiitui Incarnationem cognovimus, per Passionem ejus et Crucem ad Resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

EGUNSENTIAN, EGUERDIAN ETA

ILLUNTZEAN, EZQUILLA ADITZEAN, AVE
MARIAC ESATECO MODUA: EDO ANGELUS
DOMINI ETC. EUSQUERAZ.

Jaunaren Aingueruac ecarri cion Vir-
giña Mariari Ceruco mandatua.

Erantzuten da: Eta Espiritu Santua-
ren obraz eta graciaz gueratu zan aur-
dun. *Agur Maria, etc.*

Ona ni Jaunaren Servitzaria.

Erantzuten da: Eguin bedi nigan zuc
diazuna, eta diozue eran. *Agur Ma-
ria, etc.*

Eta Jaungoicoaren Semea eguin zan
Guizon.

Erantzuten da: Eta bicitu zan guizo-
nen artean. *Agur Maria, etc.*

ORACIOA.

Erregutzen dizugu, Jauna, issuri dezazula gure animetan zure gracia, Aingueruac adiracirie zure Seme Jesusen guizon eguitea ezagulu degunoc, beraren Pasio eta gurutzeco eriotzagatic betico piztutze doatsuaren glorian sargaitean: Jesu-Cristogatic beragatic. Ala izan dedilla.

ORDUAC ADITZEAN.

Agur Maria chit garbia. *Erantzuten da:* Pecatu bague sortua. *Eta guero esaten da:* Alabatua izan dedilla Ama Virgîna Pillarecoa Zaragozara etorri zan ordua. *Ave Maria eta Gloria.* *Eta ondoren esaten da:* Ama Virgîna Pillarecoac ordu onean sargaitzala, eta berac ordu gucietan lagun deguigula inoiz ere Jaungoicoa ofenditu ez dezagun. *Erantzuten da:* Alla izan dedilla.

MAYA BEDEINCATZECO ORACIOAC.

Aitarenen eta Semearen † eta Espiritu Santuaren icenean. Amen.

Jauna, gure esperanza zuzan dago, eta jateco bear dana zue ematen dezu: zure escua zabaldu eta gucioe bendicioz betetzen gaituzu. *Aita gurea, Ave Maria, eta Gloria. Eta ondoren devocio andiaz esazu:*

Doai gucien Emalle, gure Jauna, zure escutic guc artu eta jan bear degun gucia bedeinka ezazu Jesu-Cristo zure Semeagatic: eta beraren icenean Aitac eta Semeac eta Espiritu Santuac gucioe bedeinka gaitzeela, eta bere Gloriaco Mayera betico eraman gaitzeela. Amen Jesus.

JANAREN ONDOREN ESQUERRAC EMATECO ORACIOAC.

Aitarenen eta Semearen † eta Espiritu Santuaren icenean. Amen.

Gure Jaun eta Aita maitagarria, on guciaren Emallea, eta Iturburua. Milla esquer oraindaño eguin dizquigutzun mesede guciacgatic, eta ceren artu ditugun janari eta edari au guretzat pres-tatu dituzun. Zugandic gure gañera etorri dan bendicio eta mesede onega-tic mundu guciac beti alabatu zaitzala. Amen Jesus. *Aita gurea, Ave Maria, Gloria eta Salvea. Eta ondoren esazu:*

Gure onguille guciai, Janna, zure bendicio ugariaz paga zayezu zure Icen Santuagatic, eta anima fiel guciac Ce-rura zu alabatzera eraman itzazu. *Aita gurea, etc., eta guero:* Anima fiel gu-ciai Jaungoicoac betico descansua die-la. Amen.

Emen bildu gaituan Jaunac berac Ceruco Gloriara gucioc eraman gaitzala. Amen.

MEZA ESATEN DUAN APAIZARI LA-GUNTZEKO MODUA.

Apaizac dio: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Introibo ad altare Dei.

Lagutzalleac erantzuten du: Ad Deum,
qui lætificat juventutem meam.

Ap. Judica me, Deus, et discerne
causam meam de gente non sanc-
ta; ab homine iniquo et doloso
erue me.

Lag. Quia tu es, Deus, fortitudo mea;
quare me repulisti, et quare tristis
incedo, dum affligit me inimicus?

Ap. Emitte lucem tuam, et veritatem
tuam; ipsa me deduxerunt, et addu-
xerunt in montem sanctum tuum, et
in tabernacula tua.

Lag. Et introibo ad altare Dei; ad
Deum, qui lætificat juventutem
meam.

Ap. Confitebor tibi in cithara, Deus,
Deus meus: quare tristis es, ani-
ma mea, et quare conturbas me?

Lag. Spera in Deo, quoniam adhuc
confitebor illi: salutare vultus mei, et
Deus meus.

Ap. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui
Sancto.

Lag. Sicut erat in principio, et nunc,
et semper, et in sæcula sæculorum.
Amen.

Ap. Introibo ad altare Dei.

Lag. Ad Deum, qui lætificat juventu-
tem meam.

Ap. Adjutorium nostrum in nomine
Domini.

Lag. Qui fecit Cælum et terram.

Ap. Confiteor Deo::: et vos, fratres,
orare pro me ad Dominum Deum
nostrum.

Lag. Misereatur tui Omnipotens Deus,
et dimissis peccatis tuis, perducatur te
ad vitam æternam.

Ap. Amen.

Lag. Confiteor Deo Omnipotenti, Beatæ
Mariæ semper Virgini, Beato Mi-
chaeli Archangelo, Beato Joanni
Baptistæ, Sanctis Apostolis Petro et
Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pa-
ter, quia peccavi nimis cogitatione,
verbo et opere: mea culpa, mea
culpa, mea maxima culpa. Ideo pre-
cor Beatam Mariam semper Virgi-

nem, Beatum Michaellem Archangelum, Beatum Joannem Baptistam, Sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Ap. Misereatur vestri Omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris perducatur vos ad vitam æternam.

Lag. Amen.

Ap. Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis Omnipotens et misericors Dominus.

Lag. Amen.

Ap. Deus, tu conversus vivificabis nos.

Lag. Et plebs tua lætabitur in te.

Ap. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Lag. Et salutare tuum da nobis.

Ap. Domine, exaudi orationem meam.

Lag. Et clamor meus ad te veniat.

Ap. Dominus vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo.

Ap. Kyrie, eleison.

Lag. Kyrie, eleison.

Ap. Kyrie, eleison.

Lag. Christe, eleison.

Ap. Christe, eleison.

Lag. Christe, eleison.

Ap. Kyrie, eleison.

Lag. Kyrie, eleison.

Ap. Kyrie, eleison.

Ap. Dominus vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo. *Eta oracioen bucaeran erantzuten da: Amen. Epistolaren bucaeran. Deo gratias.*

Ap. Initium, *edo* Sequentia Sancti Evangelii, etc.

Lag. Gloria tibi, Domine. *Lenengo Evangelioaren bucaeran erantzuten da: Laus tibi, Christe.*

Ap. Orate, fratres.

Lag. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

Ap. Per omnia sæcula sæculorum.

Lag. Amen.

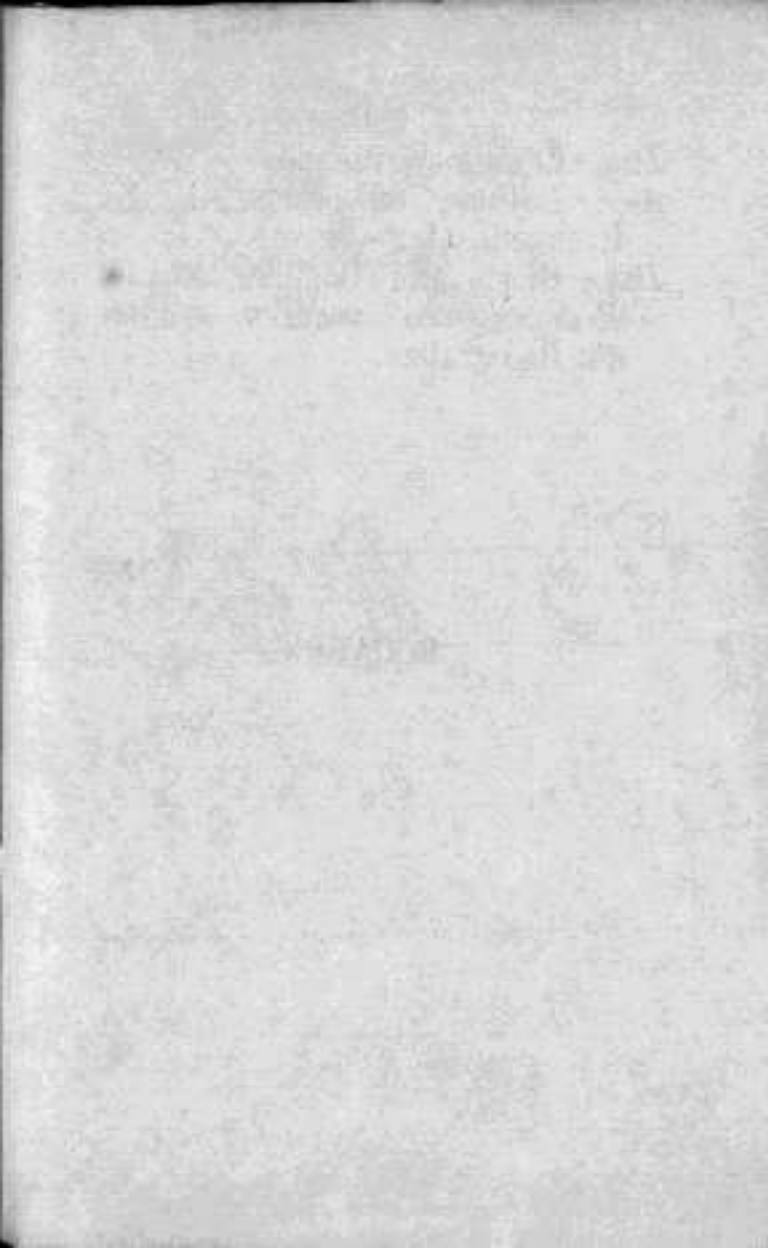
- Ap.* Dominus vobiscum.
Lag. Et cum spiritu tuo.
Ap. Sursum corda.
Lag. Habemus ad Dominum.
Ap. Gratias agamus Domino Deo nostro.
Lag. Dignum et justum est.
Ap. *Pater noster asitzeco, dio:* Per omnia sæcula sæculorum.
Lag. Amen.
Ap. Et ne nos inducas in tentationem.
Lag. Sed libera nos à malo.
Ap. Pax Domini sit semper vobiscum.
Lag. Et cum spiritu tuo.
Ap. Dominus vobiscum.
Lag. Et cum spiritu tuo.
Ap. *Ite, missa est, edo* Benedicamus Domino.
Lag. Deo gratias. (*Ille edo Requiem-go Mezan Apaizac esaten du:*)
Ap. Requiescant in pace.
Lag. Amen.)
Ap. Dominus vobiscum.

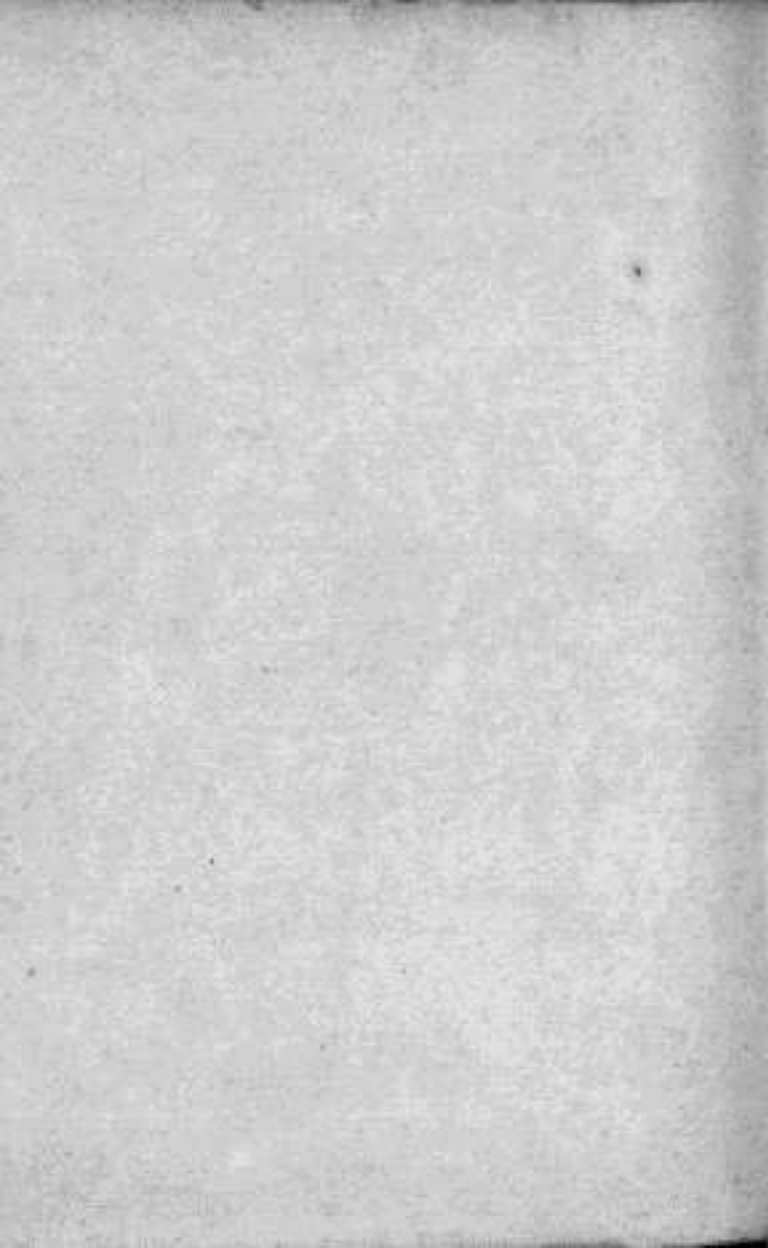
Lag. Et cum spiritu tno.

Ap. Initium, edo Sequentia Sancti Evangelii, etc.

Lag. Gloria tibi Domine. *Azqueneco Evangelioaren ondoren erantzulenda: Deo gratias.*

BUCAERA.

A
51